

İtiraz Eden (Davacı) : Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi

Vekili : Av. Mustafa Güler
Strazburg Cad. No:28/28 Sıhhiye-ANKARA

İtiraz Eden (Davalı) : Sağlık Bakanlığı - ANKARA

Vekili : Hukuk Müşaviri Bahaddin Karahan - aynı yerde

İstemın Özeti : Danıştay Onbeşinci Dairesince verilen yürütmenin durdurulması isteminin kısmen kabulüne, kısmen reddine ilişkin 05/06/2014 günlü, E:2013/14089 sayılı karara, taraflar karşılıklı olarak itiraz etmektedirler.

Danıştay Tetkik Hâkimi : Tuğba Demirer Akar

Düşüncesi : Dava konusu Tıbbi Laboratuvarlar Yönetmeliğinin "Tıbbi laboratuvarların çalışma esasları" başlıklı 12. maddesinin 6. fıkrasında yer alan, "...ve Bakanlığın istediği verileri Bakanlığa göndermek zorundadır..." ibaresi ile bu madde ile bağlantılı olan 24. maddesinin (ç) bendine yönelik davacı itirazının kabulü, davanın diğer kısımları yönünden ise davacı ve davalı idare itirazlarının reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca dosya incelendi, gereği görüldü:

09/10/2013 günlü, 28790 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tıbbi Laboratuvarlar Yönetmeliğinin, "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 4. maddesinin m, n (eksik düzenleme nedeniyle) ve k bentlerinin; "Tıbbi laboratuvarların görevleri" başlıklı 11. maddesinin 4. fıkrasının, 5. fıkrasındaki, "...Test bazında referans yetkili laboratuvar olabilme ölçütleri ve görevleri Bakanlıkça belirlenir..." cümlesinin, 7. fıkrasının; "Tıbbi laboratuvarların çalışma esasları" başlıklı 12. maddesinin 6. fıkrasında yer alan, "...ve Bakanlığın istediği verileri Bakanlığa göndermek zorundadır..." ibaresinin; "Tıbbi laboratuvar personeli" başlıklı 15. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan, "...hastanelerde, hastanenin başhekim /mesul müdürü, tıbbi laboratuvar mesul müdürüdür..." ibaresinin, "Tıbbi laboratuvarların planlanması ve açılışı" başlıklı 18. maddesinin, 1. fıkrasında yer alan "Yeni açılacak olan tıbbi laboratuvarların açılmasına Bakanlıkça planlama kapsamında izin verilir..." cümlesinin; "Test bazında referans yetkili laboratuvar başvurusu ve belgelendirilmesi" başlıklı 21. maddesinin 1. fıkrasında yer alan, "Bakanlıkça belirlenen ölçütlere uygunluk açısından değerlendirir..." ibaresinin; "Faaliyetin askıya alınması ve ruhsat iptali" başlıklı 24. maddesinin (ç) bendinin, "Hizmet alımı" başlıklı 32. maddesinin 1. fıkrasında yer alan, "...04/01/20202 tarihli ve 4734 sayılı Kamı İhale Kanunu uyarınca özel tıbbi laboratuvarlardan hizmet alabilir." ibaresinin; Tıbbi Laboratuvarlar Yönetmeliğinin ekinde yer alan EK-5 Tıbbi Laboratuvar Çalışma Ruhsatı düzenlemesinin iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılan davada; Danıştay Onbeşinci Dairesince verilen yürütmenin durdurulması isteminin kısmen kabulüne, kısmen reddine ilişkin 05/06/2014 günlü, E:2013/14089 sayılı karara, taraflar karşılıklı olarak itiraz etmektedirler.

İtiraza konu kararın, "Tıbbi laboratuvarların çalışma esasları" başlıklı 12. maddesinin 6. fıkrasında yer alan, "...ve Bakanlığın istediği verileri Bakanlığa göndermek zorundadır..." ibaresi ile 24. maddesinin (ç) bendine ilişkin kısmı yönünden;

İtiraza konu Daire kararında "Sağlık hizmet sunucularının kayıt ve bildirim zorunluluğu ve kontrol yetkisini düzenleyen ve sağlık verilerinin toplanması ve paylaşılmasına imkan tanıyan 31/05/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 78. maddesinin 1. fıkrası ile 2. fıkrasında geçen 'Sağlık bilgilerinin ne şekilde korunacağı, ulusal güvenlik nedeniyle sağlık bilgisi paylaşımına açılmayacak kişilerin tespiti ilgili bakanlıkların önerisi üzerine Bakanlıkça tespit edilir. Bu kişi ve grupların sağlık bilgilerinin nasıl tutulacağı ilgili kuruluşların görüşleri alınarak hazırlanacak yönetmelik ile düzenlenir.' ibaresinin Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varılarak Danıştay Onbeşinci Dairesi'nin, 03/10/2013 gün ve E:2013/5986 sayılı kararıyla iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasına karar verilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27/2. maddesinde 'Sadece ilgili kanun hükmünün iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurulduğu gerekçesiyle yürütmenin durdurulması kararı verilemez.' kuralına yer verildiğinden, bu aşamada yürütmenin durdurulması için Yasanın aradığı koşullar oluşmadığı anlaşılmıştır." gerekçesiyle dava konusu Yönetmeliğin 12. maddesinin 6. fıkrasında yer alan ibare yönünden yürütmenin durdurulması isteminin reddine karar verilmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin 25/12/2014 günlü toplantısında, Danıştay Onbeşinci Dairesi tarafından iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine başvuru olan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 78. maddesinin 1. fıkrasının Anayasaya aykırı olmadığına ve itirazın reddine, ikinci fıkrasının ikinci ve son cümlelerinin ise Anayasaya aykırı olduklarına ve iptallerine karar verilmiştir.

Bu yeni hukuki durum dikkate alınarak, dava konusu Tıbbi Laboratuvarlar Yönetmeliğinin "Tıbbi laboratuvarların çalışma esasları" başlıklı 12. maddesinin 6. fıkrasında yer alan, "...ve Bakanlığın istediği verileri Bakanlığa göndermek zorundadır..." ibaresi ile bu madde ile bağlantılı olan 24. maddesinin (ç) bendinin hukuka uygunluğunun yeniden değerlendirilmesi gerekmekte olup, Daire kararına yönelik davacı itirazının bu maddeler yönünden kabulü gerekmektedir.

İtiraza konu kararın, hakkında yürütmenin durdurulması isteminin reddine karar verilen diğer maddelere ilişkin kısmı yönünden;

İtiraza konu kararın bu kısmı, hukuka ve usule uygun olup, davacı itirazının bu kısım yönünden reddi gerekmektedir.

İtiraza konu kararın, hakkında yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne karar verilen dava konusu Yönetmeliğin "Tıbbi laboratuvarların görevleri" başlıklı 11. maddesinin 5. fıkrasındaki, "...Test bazında referans yetkili laboratuvar olabilme ölçütleri ve görevleri Bakanlıkça belirlenir..." cümlesinin; "Tıbbi laboratuvarların görevleri" başlıklı 11. maddesinin 7. fıkrasının ve "Test bazında referans yetkili laboratuvar başvurusu ve belgelendirilmesi" başlıklı 21. maddesinin 1. fıkrasında yer alan, "Bakanlıkça belirlenen ölçütlere uygunluk açısından değerlendirir..." ibaresine ilişkin kısmı yönünden;

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun değişik 27. maddesinde öngörülen ve yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için gerekli olan koşulların bu maddeler yönünden gerçekleşmiş olduğu dikkate alınarak yürütmenin durdurulması isteminin kabul edildiği anlaşıldığından ve davalı idarece öne sürülen hususlar, kararın bu kısmının kaldırılmasını gerektirecek nitelikte görülmediğinden, davalı idarenin itirazının reddi gerekmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2014/1078

Açıklanan nedenlerle, Danıştay Onbeşinci Dairesince verilen 05/06/2014 günlü, E:2013/14089 sayılı kararın "Tıbbi laboratuvarların çalışma esasları" başlıklı 12. maddesinin 6. fıkrasında yer alan, "...ve Bakanlığın istediği verileri Bakanlığa göndermek zorundadır..." ibaresi ile 24. maddesinin (ç) bendi yönünden yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin kısmına yapılan davacı itirazının KABULÜNE oybirliği, davanın diğer kısımları yönünden ise davacı ve davalı idare itirazlarının REDDİNE, dava konusu Yönetmeliğin 11. maddesinin 4. fıkrasının son cümlesi yönünden oyçokluğu, diğer maddeler yönünden oybirliği ile, 30/12/2014 gününde karar verildi.

Başkan
Namık Kemal
ERGANİ
(X)

Üye
İbrahim
BERBEROĞLU

Üye
Nurben
ÖMERBAŞ
(X)

Üye
Gürsel
MEKİK

Üye
Nalan
TERZİ

Üye
Ali İhsan
ŞAHİN

Üye
İbrahim
ALİUSTA
(X)

Üye
Hasan
GÜZELER
(X)

Üye
Prof. Dr. Bülent
OLCAY

Üye
Abdülkadir
ATALIK

Üye
Yalçın
EKMEKÇİ

Üye
Erhan
ÇİFTÇİ

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Turgay Tuncay
VARLI

Üye
Oğuz
YAĞLICI

Üye
Yunus
AYKIN

Üye
Muhsin
YILDIZ

KARŞI OY

X- Dava konusu Yönetmeliğin 'Tıbbi laboratuvarların görevleri' başlıklı 11. maddesinin 4. fıkrasında, "Kamu sahipliğindeki kurum/kuruluşlarda, ruhsatlı tıbbi laboratuvarlarına bağlı aynı uzmanlık dalındaki birim sorumlusunun sorumluluğunda olmak kaydıyla, Bakanlıkça gözetimli hizmet laboratuvarı kurulmasına izin verilebilir. Gözetimli hizmet laboratuvarlarında Bakanlıkça belirlenen testler çalışılır." düzenlenmesine yer verilmiştir.

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun 9. maddesinin (c) fıkrasında, "Bütün kamu ve özel sağlık kuruluşlarının tesis, hizmet, personel, kıstaslarını belirlemeye, sağlık kurum ve kuruluşlarını sınıflandırmaya ve sınıflarının değiştirilmesine, sağlık kuruluşlarının amaca uygun olarak teşkilatlanmalarına, sağlık hizmet zinciri oluşturulmasına, hizmet içi eğitim usul ve esasları ile sağlık kurum ve kuruluşlarının koordineli çalışma ve hizmet standartlarının tespiti ve denetimi ile bu Kanunla ilgili diğer hususlar Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle tespit edilir." hükmü yer almıştır.

Davacı tarafından dava konusu maddelerin iptali ve yürütmenin durdurulması istenirken, gözetimli hizmet laboratuvarının, kamu sahipliğindeki laboratuvarlarda görevli uzmanın sorumluluğunda ancak uzman bulunmaksızın faaliyet gösterecek bir yapı olduğu, bu niteliğiyle, içinde laboratuvar uzmanı bulunmaksızın hizmet sunacağı, bu durumun hasta sağlığı bakımından risk taşıdığı; Yönetmeliğin dayanağı olan Kanun hükümlerinde Yönetmelikle düzenlenmesi öngörülen konuların, doğrudan Yönetmelikle düzenlenmeyip Bakanlığın takdirine bırakılmasında hukuka uyarlık bulunmadığı, gözetimli hizmet laboratuvarlarında sunulacak hizmetin sınırlarının yönetmelikte çizilmemiş olmasının hukuka aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Davalı Bakanlık tarafından ise, bu düzenlemenin hizmetin gereği olarak mevcut kadroların daha etkin ve verimli kullanılması ile sağlık hizmetlerinin ulaşılabilir ve sürdürülebilir olmasına yönelik olduğu savunulmuştur.

Yönetmeliğin 11. maddesinin 4. fıkrasının ilk cümlesinde yer alan, gözetimli hizmet laboratuvarları kurulmasına imkan tanıyan düzenlemede kamu yararı ve hizmet gerekleri ilkelerine aykırılık görülmemekle birlikte; son cümlesinde yer alan bu laboratuvarlarda yapılacak testlerin Bakanlıkça belirleneceğine ilişkin kural, yukarıda yer verilen 3359 sayılı Kanun hükmünün yönetmelikle düzenlenmesini öngördüğü bir konunun genelge veya daha alt düzeydeki düzenleme biçimleriyle düzenlenmesinin hukuken mümkün olmaması nedeniyle üst hukuk normuna aykırılık oluşturmaktadır.

Bu durumda, davalı idarenin tıbbi laboratuvarlarla ilgili konuları yönetmelik çıkararak düzenlemesi gerekmekte olup, Yönetmeliğin 11. maddesinin 4. fıkrasının son cümlesinde yer alan gözetimli hizmet laboratuvarlarında yapılacak testlerin yönetmelikle düzenlenmeyip Bakanlıkça ayrıca düzenleneceğine ilişkin kuralda hukuka uyarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedenle, dava konusu Yönetmeliğin 11. maddesinin 4. fıkrasının son cümlesinin yürütülmesinin durdurulması ve bu düzenleme yönünden davacı itirazının kabulü gerektiği oyuyla kararın bu kısmına karşıyız.

Başkan
Namık Kemal
ERGANİ

Üye
Nurben
ÖMERBAŞ

Üye
İbrahim
ALİUSTA

Üye
Hasan
GÜZELER